

paljon tällaisia taidemuistoja mainiosta Bellmanista ja hänen nimikkokrovustansa, Gyldene freden, alkaen. Mutta silti! Jätän idean Tukholman asianomaisille.

Ensimmäinen tuttava, jonka muuten Tukholmassa tapasin, oli oululainen tai ainakin oululaista sukua. Huomasin aamu-tuimaan seisovani "Isolla Uudellakadulla" eli Stora Nygatanilla tutuntuntuisen talonnumeron kohdalla. etsiydyin puhelimeen ja kilautin, ja aivan oikein, sieltä vastasi Salme Aapontytär Similä, äidin puolelta siltavahti Kankaan jälkeläinen, nyt tukholmalainen pankkivirkailija. Muutama iltana minulla oli tilaisuus vieraila Salme-rouvan talossa, jolla on ikää ainakin 300 vuotta, en sano varmuuden vuoksi enempää. Astelimme kuluneet kiviportaavat kerros kerrokselta neljanteen, joka kyllä suomalaisittain laskien on viides. Ei hissiä, ei se sinne mahtuisi eikä muutenkaan sopisi. Levähdettiin kerran penkillä ja kerran arkunkannella, koska aina ennenkin on levähdetty. Ylätasanteen, vinttikeroksen, portaikko laajenee ylös päästessä eräänlaiseksi aulaksi ja ikkunoista aukeaa viehättävä näköala yli romanttisen sisäpihan yli vaikeinevain jyrkkätaitteisten kattojen "Suurkirkon", Storkyrkan, suuntaan. Sen määräajoin toistuvaa soittoa kannattaa pysähtyä kuuntelemaan. Salme Similä, vanha tuttu ties kuinka kaukaa, sanoo, että hän ei vaihtaisi asuntoaan mistään hinnasta. Talon asukkaat puhuttelevat toisiaan, ovat oikein tuttujakin, mikä suomalaisissa ja ruotsalaisissa oloissa on pikemminkin harvinaista, Saksassahan kyllä sanotaan hyvää päivää jokaiselle omassa portaassa tavatulle. Entä sitten tämän Tukholman "Ison Uudenkadun", sieltähän sekin kadunnimi aikanaan Ouluun tuli, koruttomat, jyhkeät, mutta niin viehättävät ja kodikkaat taiteelliset interiöörit!

Tällä Tukholman matkalla, joka loppujen lopuksi ei ole vielä kovinkaan "mones", tuli mieleeni, että saattaisin viihtyä tässä Vanhassakaupungissa, Staden mellan broarna, paremmin kuin muualla Oulun ulkopuolelle (Varjakkaa lukuunottamatta) ainakin yhtä hyvin kuin Helsingin Kruununhaassa. MENE TIEDÄ!

Salme Similä kuuntelee kotikirkkonsa iltasoittoa Gamla stadenissa.

Aurinkoisena syyskuun päivänä heti Oulun Päivää seuranneella viikolla oli minulla tilaisuus muutaman vuoden tauon jälkeen käydä "tervehdimässä" Sara Wacklinia Tukholman Gamla stadenin, Vanhankaupungin "Kauppurienkadulla", Köpmangatan 12. Vein tuoreet terveiset Oulun kaupunginkirjaston Oulun Päivän pääteemaan pitäytyen järjestämästä Kirjailijain Oulu-näyttelystä ja tilaisuudesta. Tottahan toki! Kummempikin sillä matkalla tapahtui, tarjosihan mm. vanha kunnon Zachris Topelius minulle päivällisen, hän ja hänen viehättävä rouvansa. Uskoo pois! Kävi hän tohtori Topelius pari vuotta sitten Oulussa, miksi en siis minä hänen luonaan.

Sara W:n laatta, Oulun kaupungin lahja Tukholmalle, oli paikallaan kirjailijattaremme aikanaan omistaman viisikerroksisen kivitalon seinässä, siinä pääöven vieressä, johon Kaj Snellmanin ja Jouko Mäkelän kanssa sen silloin 1971 halusimme, ehdotimme ja lopuksi saimmekin. Talon pääövi tosin ei ole kadun puolella, joten saa sitä Köpmangatan 12:sta hakea, vaan kulman takana. Tältä kauppakadulta alkaa nimittäin tälle vanhalle kaupungille tyypillinen "grändi", kivikuja, joka ei ole sen leveämpi kuin että miehen levitettyjen käsivarsien sormet yltyvät seinästä seinään. Sara W:n talon naapurista eroittavan kapeikon nimi on Skeppar Olofs Gränd, mutta voisi yhtä hyvin olla "Mamsell Sara Wacklins Gränd"!

Laatta on siis paikallaan. Sen heraldiset ruusukkeet ovat kuitenkin vaihtuneet tavalliseksi kiviruuveiksi, joista kaiken lisäksi yksi puuttuu. Kuinkas' muuten, kun huligaaneja on Oulussakin kiusaksi asti, tottahan niitä on Tukholman

kokoisessa kaupungissa. En epäile nimenomaan ruotsin-suomalaisia, kyllä pirulaisia on kaikenkielisissä ja värisissä. Vahinko tosiaan, että sen laatan täytyy olla näin piilossa, mutta kun talon alakerta on muodostettu melkein yhtenäiseksi näyteikkunaksi, ei siinä ole tilaa. Talo on muuten säilytetty aivan entisellään (tässä talossa jopa asuinkerroksetkin.) Tulipahan mieleen, että siellä kotona on se Koskenniemen marmorilaatta aina vain piilossa Nikan uuden talon seinässä, vaikka merikoskikerholaiset vakuuttivat, että kaupungin julkisivulautakunta oli jo ollut tosissaan asialla. Entäpä jos talossa majaileva Arina-Nikan kirja-kauppa ryhtyisi asioimaan, onhan runoilijan laatta hiukan (!) niin kuin kirjallinenkin asia, vai? Isokenkäisiä tässä yhteiskunnassa aina uskotaan paremmin kuin hengenhiiriä (merikoskikerholaisia), ja Malmin Jussilla on komea ääni, mikä tekee hänestä hengenhiirienkin heimolaisen.

Istuskelin sitten Vanhankaupungin "Suurtorilla", Stortorget, lehteä lukemassa, niin kuin muutkin tukholmalaiset, ja ihmettelin jälleen kerran torin nimeä. Aika aikaa kutakin, aikanaan tämä torin on ollut kaupungin avarin kokoontumistila. Istuskellesani luin joistakin turisteille järjestetyistä kaupunkikierröksistä ja nimenomaan tähän vanhaan osaan järjestetyistä. Tuli mieleen — ilman että lainkaan tiedän tai ehdin ottaa selvälle —, että ainakin suomalaisille tarjottuihin kierroksiin voisi mainiosti liittää käynnin myös Köpmangatan 12:n "grändissä", jolloin opas voisi vähin vaivoin kertoa hieman enemänkin kuin mitä Kivi-Heikkinen från Oulu on laat- taamme kaivertanut. Vanhankaupunkiin liittyy tietysti

